

Een simpel touwtje als duidelijke grens

De Slufter; het zou mij niet verbazen als die bij een verkiezing van de mooiste plek in de Nederlandse natuur in de top 3 zou belanden. Ik zou er in ieder geval zeker een stem voor uitbrengen. Het gebied is aantrekkelijk en populair. Dat brengt risico's en uitdagingen met zich mee voor de beheerder. Een nadeel van deze uitgestrekte wereld vol slenken, kwelders en nieuwe duinen is dat die supergemakkelijk bereikbaar is. Je loopt een grote trap over en je staat tussen lamsoor en zeekraal. Het vrije deel van de Slufter kan op bepaalde momenten van het jaar echt té te druk zijn. Daarom is een groot deel afgesloten. Ongeveer 80 % is in het broedseizoen gesloten en ongeveer 60 % ook daarbuiten. In de winter liet beheerder Staatsbosbeheer de regels een beetje losser. Zo stonden er aan de rand van het vrije gedeelte van de Slufter slechts sporadisch verbodsbordjes. De meeste bezoekers bleven wel in het vrije struingebied, maar toch waren er geregeld mensen die gingen zwerven door het hele gebied. Dat leidde tot kopieergedrag. Als heren en der op de grote vlakte mensen liepen, deden nieuwe mensen dat

ook. Dit probleem wilde we tackelen. Een permante afzetting heeft weer andere nadelen, want tijdens stormvloed spoelt je afzetting weg of raakt behangen met plantenresten en zwerfvuil.

Een paar stevige palen houden vandaag de dag een oranje touw in de lucht; de meest vriendelijke vorm van een fysieke afsluiting. En mijn voorzichtige conclusie is dat dit uitstekend werkt. Natuurlijk zijn er uitzonderingen en blijft toezicht en handhaving onmisbaar, maar het is duidelijk dat het overgrote deel van de bezoekers het simpele touwtje als duidelijke grens ziet. Je ziet het nu ook terug in de vegetatie. Een vlijmscherpe grens tussen de vertrapte kwelder met slik en modder aan de ene kant van het touwtje en een mooie dichte vegetatie met zeekraal en andere planten aan de andere kant. Wandelaars volgen het touwtje en net achter het lijntje foerageren op enkele meters afstand kanoeten, bonte strandlopers en een groep strandleeuweriken in de winter. De vaste overwinterende vogels kennen inmiddels het ritme van de Slufter; niet alleen van het getij, maar ook van het publiek. De wandelaars komen –

nagenoeg altijd – tot het touwtje en dus lijken de vogels wat gewend te raken aan rust in de zone achter het touw.

Dit vroege voorjaar liep ik op het Kootwijkerzand, hartje Veluwe. Een populaire plek, net als de Slufter. De uitgestrekte vlakte met stuifduinen nodigt uit tot zwerven. Nu het steeds drukker lijkt te worden in de natuur en broedvogels ook hier onder druk staan, is op deze plek eveneens gekozen voor een fysieke afsluiting met een palenrij en scheepstouw. Alleen in het broedseizoen, want in de winter is het Kootwijkerzand leeg en verlaten. Het oogt misschien allemaal niet superfraai, maar boswachters proberen zo veel mogelijk ook zelf dingen te doen om de kwetsbare natuur te beschermen. Stikstofproblematiek, klimaatverandering en tal van andere drukfactoren spelen een rol in de achteruitgang van de natuur. Factoren waar we als uitvoerende boswachters en beheerders niet direct wat mee kunnen. Recreatiezonering is dat wel. In dit geval lijkt een simpel touw op meer plekken in het land voor de nodige rust te gaan zorgen.

Thomas van der Es

*Senior boswachter ecologie
Staatsbosbeheer Texel*

“Net achter het lijntje foerageren kanoeten, bonte strandlopers en een groep strandleeuweriken”